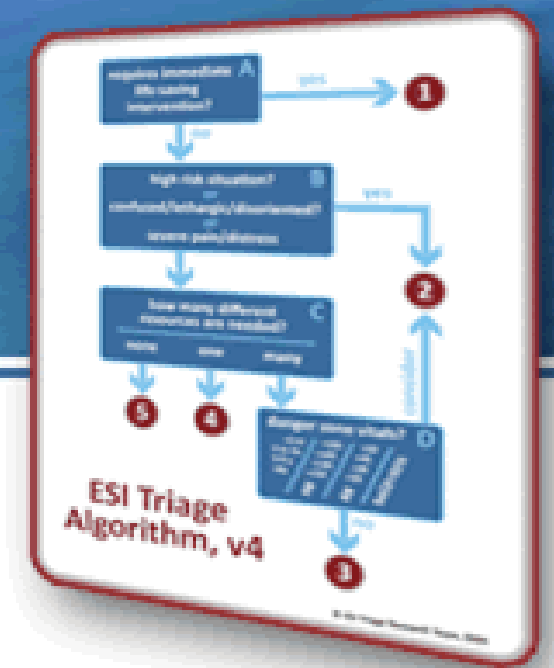

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تریاز بیمارستانی

Welcome to the
Emergency Severity Index (ESI®)

یوسف اکبری شهرستانکی

کارشناس ارشد؛ پرستاری مراقبت‌های ویژه

دانشجوی دکتری تخصصی؛ سلامت در بلایا و فوریت‌ها

اهداف جلسه

- ❑ معرفی مختصر الگوهای تریاژ بیمارستانی
- ❑ توضیح اصول سطح بندی بیماران بصورت گام به گام همراه با الگوریتم ESI
- ❑ تمرین سطح بندی بر اساس سناریو

انواع سیستم‌های تریاژ

Table 2-1. Examples of Triage Acuity Systems

2 levels

Emergent

Non-emergent

3 levels

Emergent

Urgent

Nonurgent

4 levels

Life-threatening

Emergent

Urgent

Nonurgent

5 levels

Resuscitation

Emergent

Urgent

Nonurgent

Referred

Australasian Triage Scale (ATS)

رنگ گروه	زمان انتظار	شرح گروه	شماره گروه
قرمز	فوری	احیاء	1
نارنجی	10 دقیقه	اورژانس	2
سبز	30 دقیقه	اضطراری	3
آبی	60 دقیقه	نیمه اضطراری	4
سفید	120 دقیقه	غیر اضطراری	5

Manchester Triage System

شماره گروه	نام گروه	رنگ	حداکثر زمان (دقیقه)
1	فوری	قرمز	0
2	بسیار اضطراری	نارنجی	10
3	اضطراری	زرد	60
4	استاندارد	سبز	120
5	غیر اضطراری	آبی	240

Canadian Triage and Acuity Scale (CTAS)

زمان انتظار	نام گروه	رنگ	شماره گروه
0	احیاء	آبی	۱
15	اورژانسی	قرمز	۲
30	اضطراری	زرد	۳
60	نیمه اضطراری	سبز	۴
120	غیر اضطراری	سفید	۵

Emergency Severity Index

سیستم ESI (Emergency Severity Index) سیستم امریکایی تریاژ است که در سال ۱۹۹۹ توسط ۲ متخصص اورژانس به نامهای ریچارد ووئز و دیوید ایتل ابداع شد.

آنچه که باعث اقبال جهانی به استفاده از سیستمهای ۵ سطحی نسبت به سیستم ۳ سطحی شده است روایی (validity) و پایایی (reliability) بالاتر سیستم ۵ سطحی نسبت به سیستم ۳ سطحی می باشد.

بیمار مناسب

تسهیلات
مناسب

زمان مناسب

مکان مناسب

تفاوت ESI با رویکردهای قبلی

معیار اولویت بندی بیماران در الگوی ESI

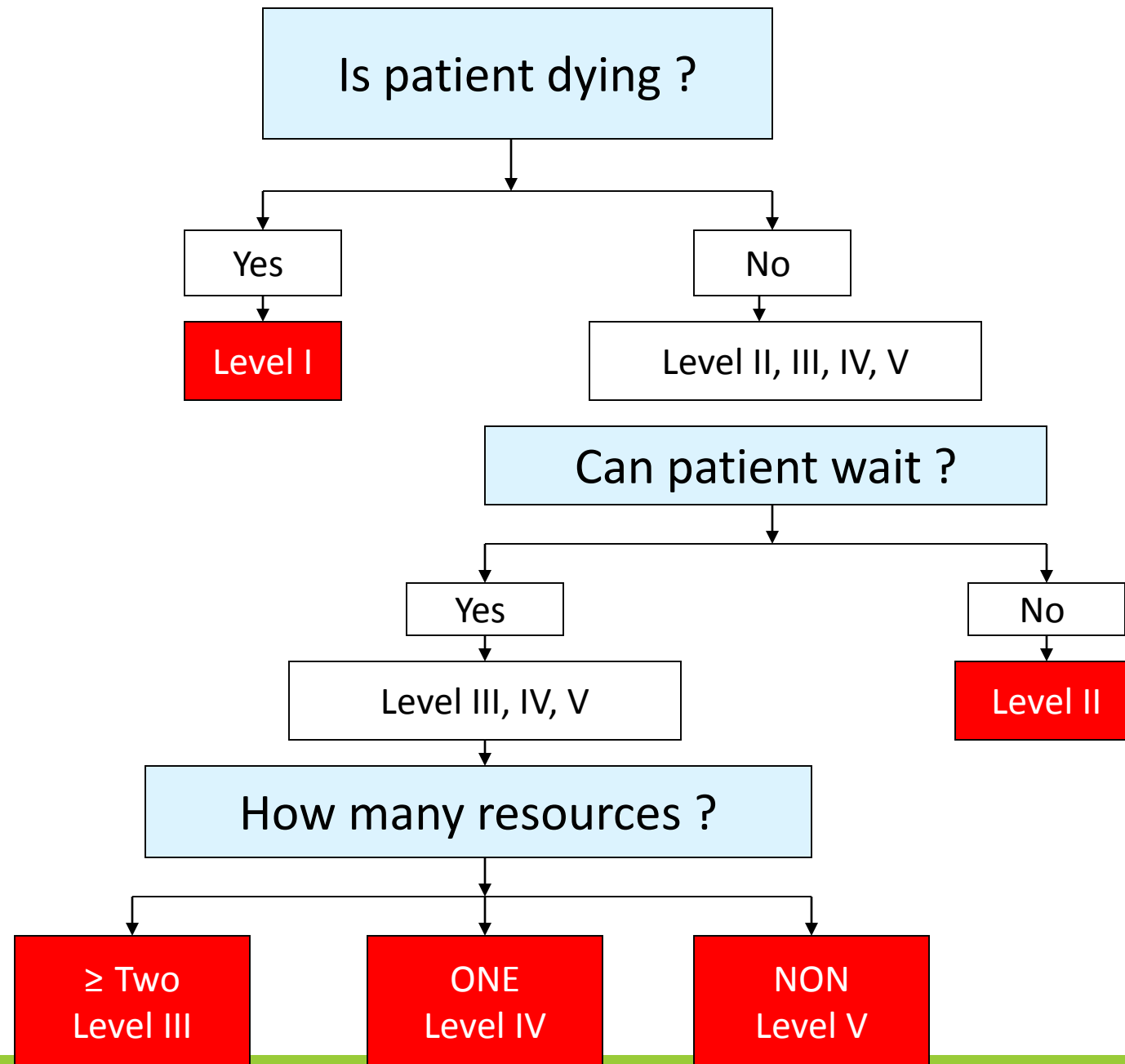
۱- حدت:

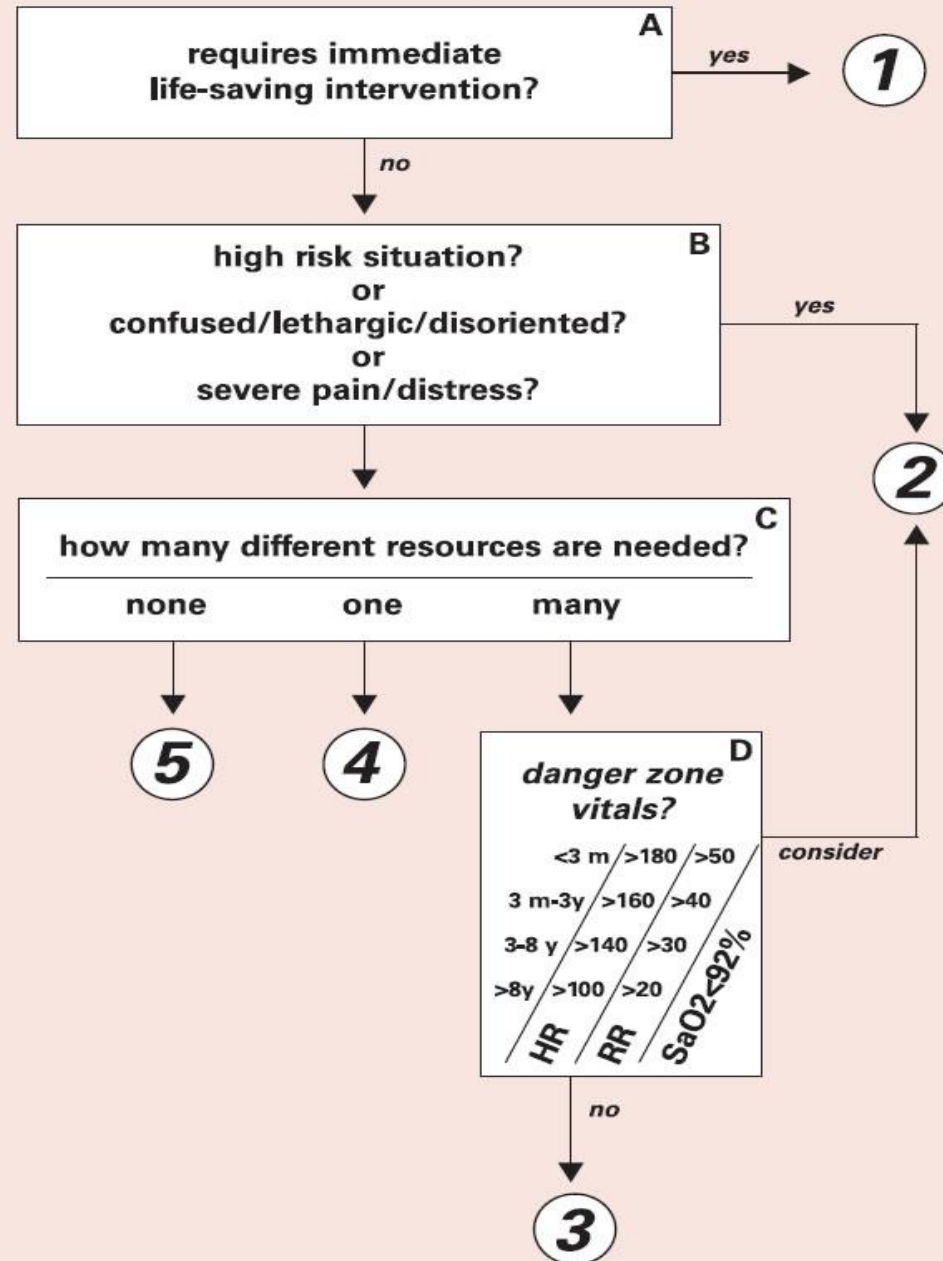
- تهدید حیات
- ناپایداری علائم حیاتی (A,B,C)
-

۲- تسهیلات مورد نیاز:

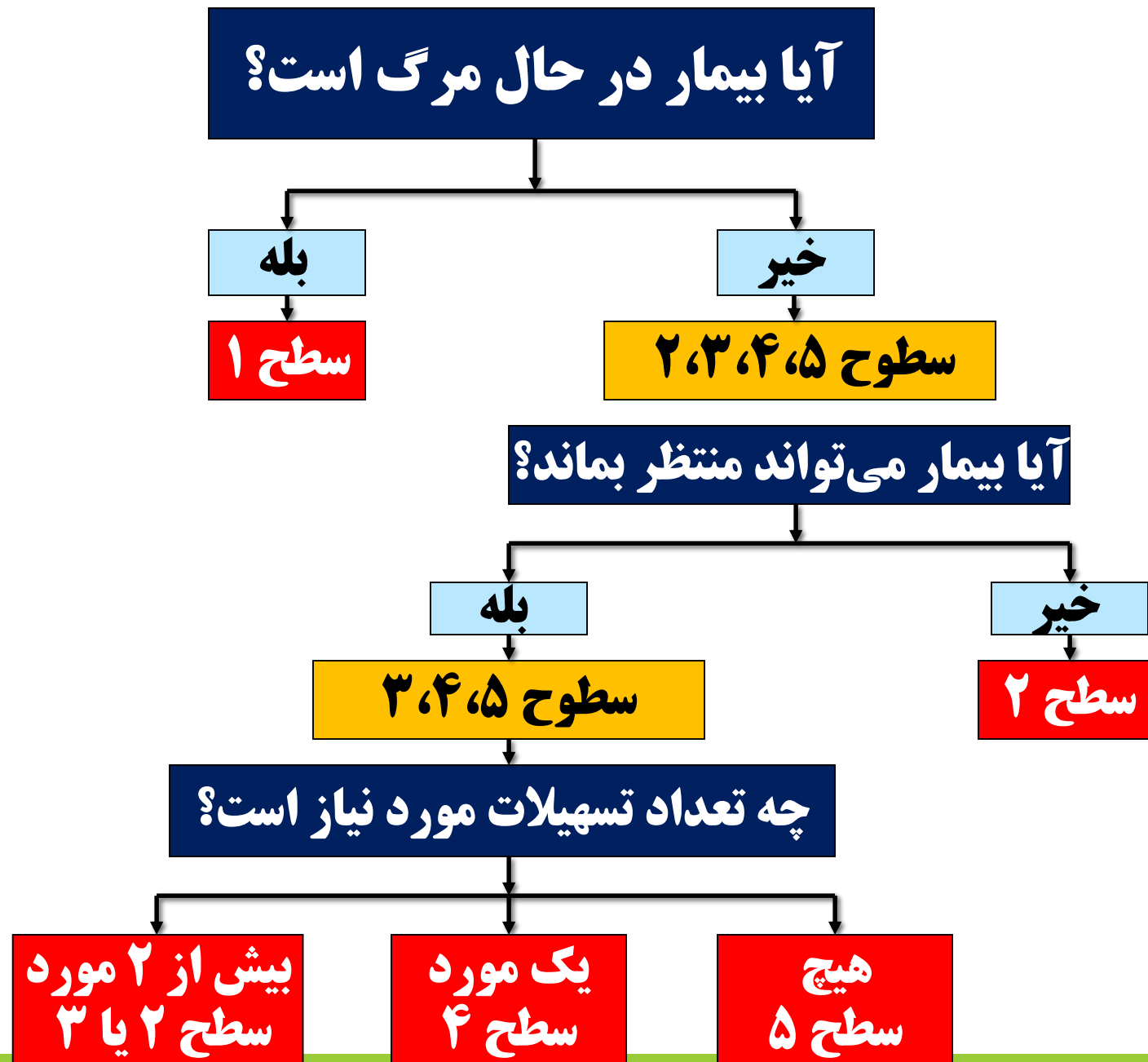
- تجربه با موارد مشابه

E S I
M E N
E V D
R E E
G R X
E I
N T
C Y
Y

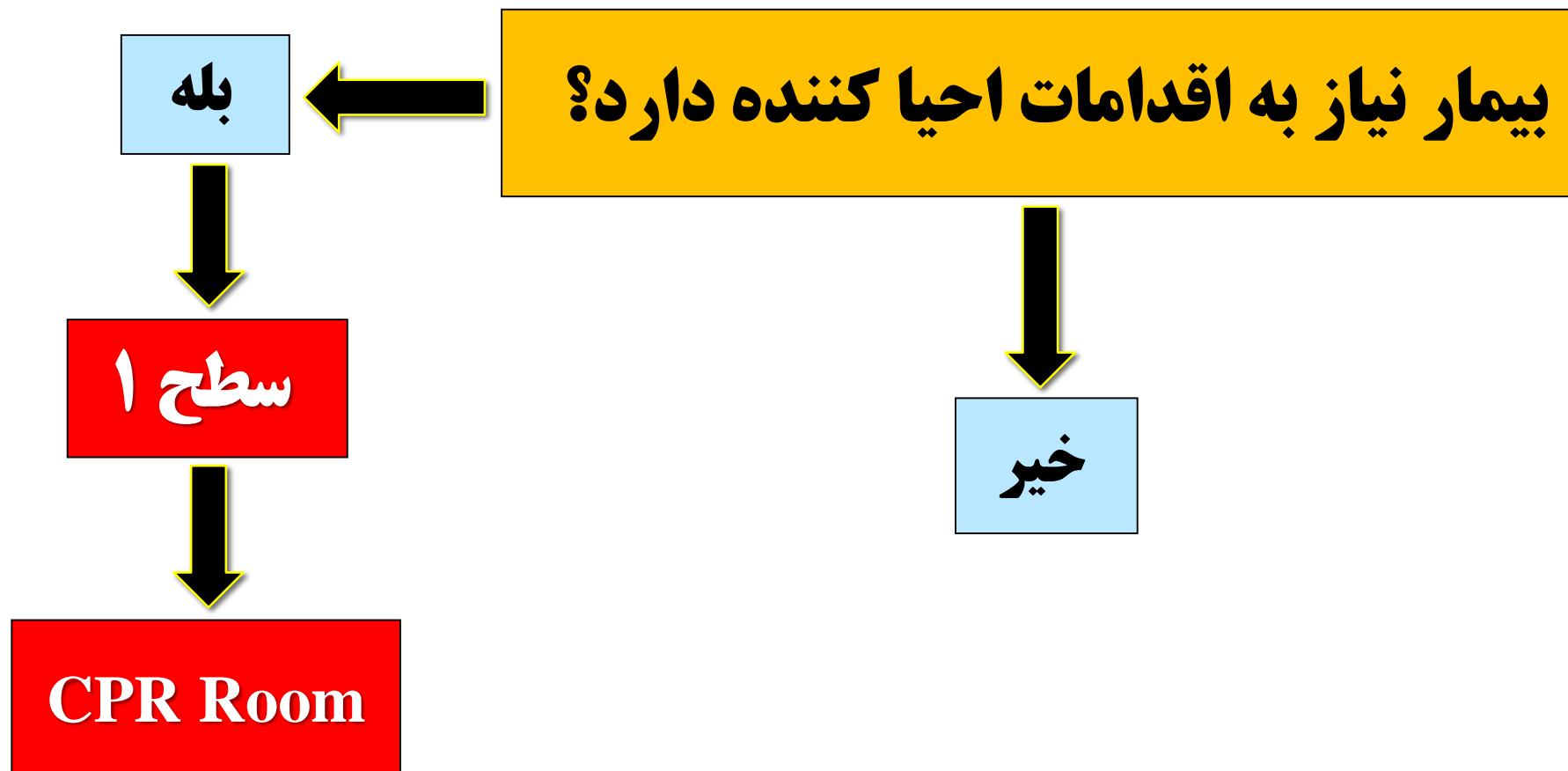

E S I
M E N
E V D
R E E
G R X
E I
N T
C Y
Y

گام به گام همراه با الگوریتم تریاژ ESI

گام اول

سوالات مربوط به تعیین سطح ۱

□ آیا راه هوایی بیمار باز است؟

□ آیا بیمار نفس می کشد؟

□ آیا بیمار نبض دارد؟

□ آیا پرستار در رابطه با نبض، ریتم نبض و کیفیت آن نگران است؟

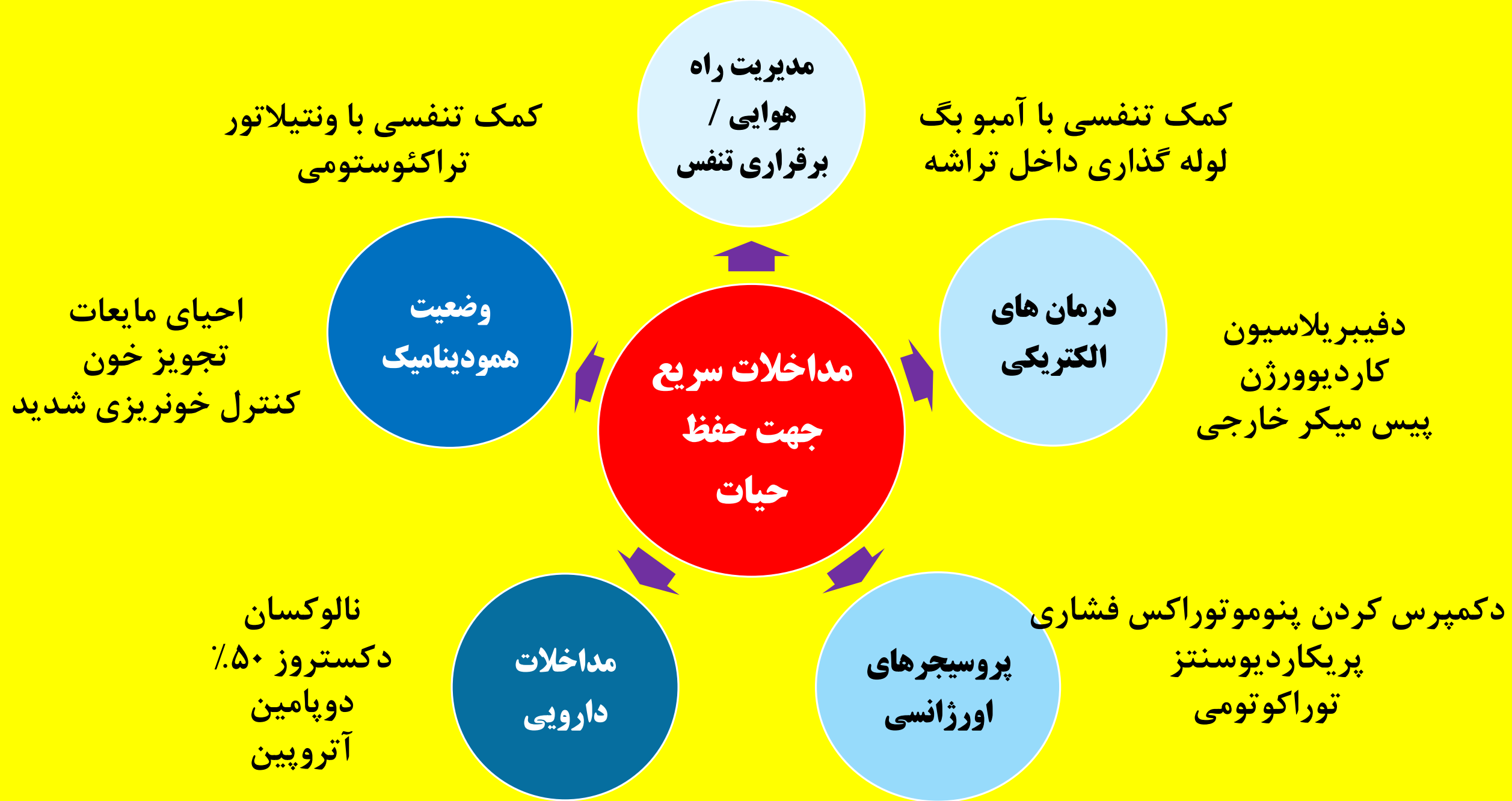
□ آیا راه هوایی مصنوعی توسط اورژانس پیش بیمارستانی تعبیه شده است؟

□ آیا بیمار نیاز سریع به تجویز دارو، احیای مایعات و ترانسفوزیون خون دارد؟

□ آیا بیمار دارای شرایط زیر می باشد: لوله گذاری قبلی، وضعیت آینه، فاقد نبض، دیسترس شدید تنفسی، اشباع

اکسیژن کمتر از ۹۰ درصد، تغییرات ناگهانی وضعیت هوشیاری و غیر پاسخگویی

ویژگی‌های بیماران سطح ۱

- بیماران سطح ۱ همیشه با شرایط ناپایدار بالینی به اورژانس منتقل می‌شوند
- گذشت زمان تأثیر منفی در مرگ‌ومیر و بستری شدن این بیماران می‌گذارد
- پزشک و پرستار باید بلافاصله در بالین بیمار حاضر و به ارائه مراقبت‌های ویژه بپردازند

ارزیابی سطح پاسخ‌گویی بیمار

□ در زمان ارزیابی بیمار نیازمند به مداخلات برطرف کننده شرایط تهدید کننده حیات، پرستار
ترياز بايد سطح پاسخ‌گویی بیمار را نیز ارزیابی نماید.

□ در الگوی ESI برای ارزیابی سطح پاسخ‌گویی از مقیاس AVPU استفاده می‌شود.

بررسی سطح پاسخ گویی

تعیین سطح بر اساس ارزیابی وضعیت هوشیاری

❑ تغییر ناگهانی وضعیت هوشیاری مد نظر می باشد

❑ بیمارانی که در ارزیابی با استفاده از مقیاس **AVPU** دارای وضعیت پاسخ به تحریکات دردناک (P) و یا غیر پاسخگو (U) هستند در **سطح ۱** قرار می گیرند

❖ نکته:

بیماران بدحال، فقط توسط سامانه فوریت های پزشکی به بیمارستان منتقل نمی شوند

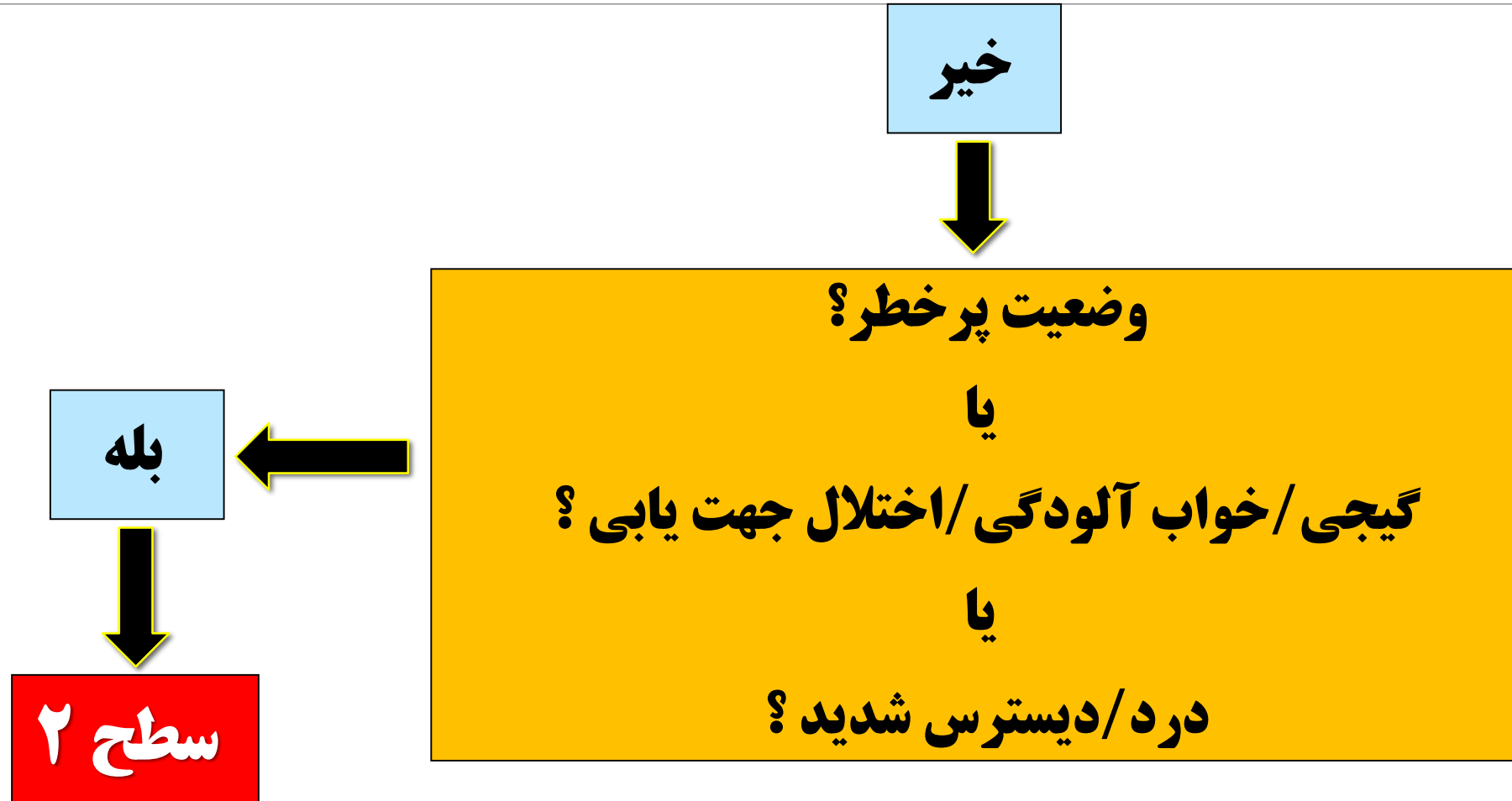
فراوانی بیماران سطح ۱

- تقریباً ۱٪ تا ۳٪ کل مراجعه کنندگان به بخش اورژانس را بیماران سطح ۱ تشکیل می دهند
- بیشتر بیماران این سطح در بخش های ویژه بستری می شوند
- تعدادی از آنها فوت می کنند
- تعدادی نیز با شرایط بهبودی ترخیص می شوند (تشنج، هیپوگلیسمی، مسمومیت با الکل و مواد مخدرو شوک آنافیلاکسی)

چند نمونه از وضعیت‌های تهدید کننده حیات؛

- ایست قلبی و تنفسی
- تاکیکاردی و برادیکاردی شدید علامت دار
- زجر شدید تنفسی
- افت فشار خون علامت دار
- اشباع اکسیژن کمتر از ۹۰٪
- درد قفسه سینه همراه، تعریق، پوست سرد و فشار کمتر از ۷۰
- بیمار ترومایی یا بی هوش بدون پاسخ به محرک
- علائم شوک آنافیلاکسی
- مسمومیت با مواد مخدر و تعداد تنفس کمتر از ۶
- مصدوم ترومایی نیازمند ترانسفوزیون خون و احیای مایعات
- هیپوگلیسمی همراه تغییر وضعیت هوشیاری
- کودک فاقد تون عضلانی

گام به گام همراه با الگوریتم تریاژ ESI

آیا بیمار باید منتظر بماند؟ (شرایط بالینی اجازه می‌دهد؟)

□ بیماری که دلیل شرایط بالینی باید سریعتر بررسی شود، در سطح ۲ قرار می‌گیرد

□ آیا بیمار در وضعیت پرخطر به سر می‌برد؟

□ آیا بیمار گیج، خواب‌آلوده یا نسبت به زمان، مکان و شخص ناآگاه می‌باشد؟

□ آیا بیمار از درد شدید یا دیسترس شکایت دارد؟

ای وضعیت پر خطر یعنی چه؟؟؟

وضعیت پر خطر؟؟؟

□ وضعیتی که به زودی رو به وخامت خواهد رفت و نیاز به مداخلات درمانی سریع دارد

□ این بیماران نیاز به ارزیابی با جزئیات در زمان حضور در اتاق تریاژ ندارند

□ آخرین تخت موجود در اورژانس به بیمار سطح ۲ تعلق می گیرد

□ این بیماران در اولین زمان ممکن باید توسط پزشک تحت بررسی قرار گیرند

□ پرستار اورژانس می تواند اقداماتی مانند؛ رگ گیری، اکسیژن درمانی و مانیتورینگ قلبی را انجام دهد

وضعیت پر خطر

تشخیص وضعیت پر خطر نیازمند؛

□ دانش و آگاهی

□ مهارت

□ تجربه

□ تفکر خلاق و قدرت تصمیم گیری سریع و صحیح

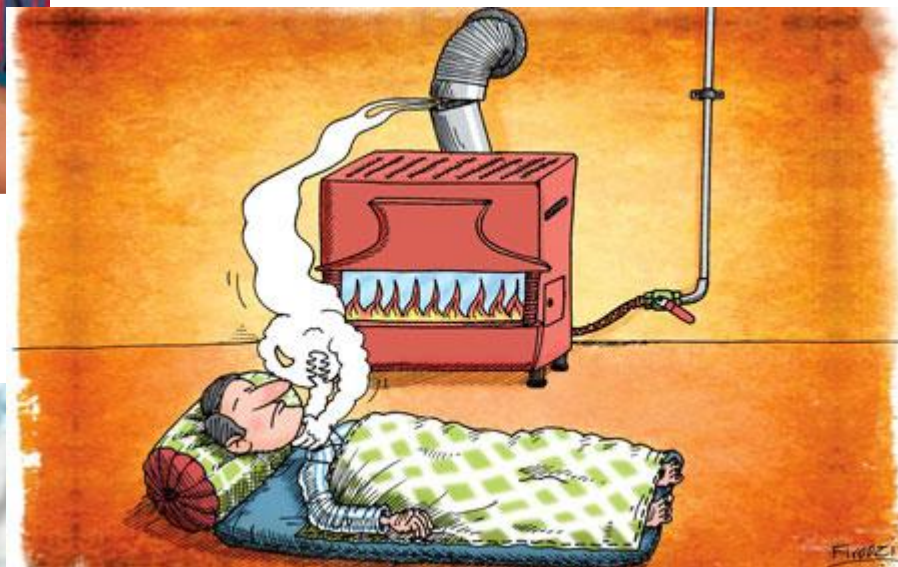
تعیین سطح ۲

□ برای تعیین سطح ۲ علاوه بر در نظر گرفتن شکایت اصلی و علائم بیمار باید به **سن**، **سابقه پزشکی** و **داروهای مصرفی** بیمار نیز توجه کرد

مثال؛

- بیمار ۷۰ ساله ضعیف با شکایت درد شدید در ناحیه شکم در سطح ۲ قرار می گیرد
- بیمار ۲۰ ساله با شکایت درد شکم می تواند در سطح ۳ قرار می گیرد

مثال‌هایی از وضعیت پرخطر

- درد قفسه سینه مشکوک به بیماری حاد کرونر
- علائم حاملگی خارج رحمی و علائم سقط
- علائم سکته مغزی
- اقدام به خودکشی یا دیگرکشی
- ترومای شکم همراه با تغییرات همودینامیک
- آمپوتاسیون
- آسیب صورت همراه با شکستگی
- شکستگی لگن و ران
- بیمار تحت شیمی درمانی با تب
- هیپوگلیسمی یا هیپرگلیسمی
- بیماران پیوندی
- دیالیز عقب افتاده
- احتباس ادرای
- مسمومیت با الکل یا روانگردان همراه با تروما
- تجاوز جنسی
- سردرد ناگهانی و شدید
- سپسیس
- کتواسیدوز دیابتی

گیجی / خواب آلودگی / اختلال جهت یابی؟

□ خواب آلودگی؛ گیجی و اختلال در وقوف به زمان و مکان، بیمار را در سطح ۲ قرار می دهند

✓ بروز این علائم در صورتی که ناگهانی باشد؛ بیمار را در سطح ۲ قرار می دهند

✓ بیمارانی که به طور زمینه ای در حالت گیجی و عدم وقوف به زمان و مکان قرار دارند در این سطح قرار نمی گیرند (عقب افتادگان ذهنی یا بیماران دچار آلزایمر)

گیجی / خواب آلودگی / اختلال جهت یابی؟

□ وضعیت‌های پزشکی متفاوتی می‌توانند باعث **گیجی**، **خواب آلودگی** و **اختلال جهت یابی** شوند؛

■ TIA ، CVA

■ تومورهای مغزی

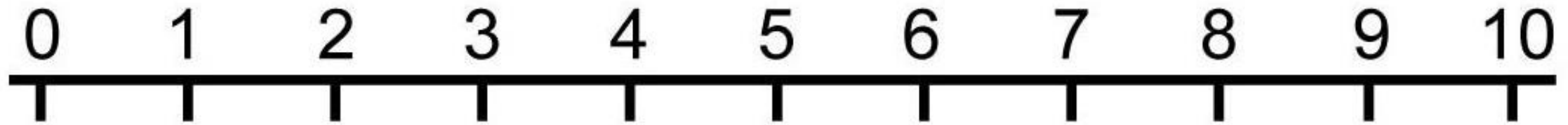
■ اختلالات الکترولیتی (مثل؛ هیپوگلیسمی و هیپر گلیسمی)

■ مسمومیت‌ها

میزان درد

معیاری برای قرار گرفتن بیمار در سطح ۲

شدت درد در مقیاس عددی بالاتر از ۷ از ۱۰

NO PAIN

MILD

MODERATE

SEVERE

VERY SEVERE

WORST POSSIBLE

دیسترس شدید

□ دیسترس شدید روانی مثل سایکوز حاد

□ رفتار تهاجمی در محوطه تریاژ

□ بیماران پرخاشگر

□ بیمار قربانی همسر آزاری

□ سوگواری حاد

□ اضطراب شدید مثلاً ناشی از تجاوز

فراوانی بیماران سطح ۲

□ این بیماران ۲۰٪ تا ۳۰٪ کل مراجعه کنندگان به بخش اورژانس را تشکیل می‌دهند

□ مطالعات نشان داده اند که ۵۰٪ تا ۶۰٪ این بیماران از بخش اورژانس پذیرش می‌شوند

سطح ۱ و ۲

□ وجه تمایز اقدامات مراقبتی بیماران سطح ۲ تریاز نسبت به سطح ۱؛

- علایم حیاتی بیماران سطح ۲ در صورتی که شرایط اجازه دهد، اندازه‌گیری و ثبت می‌گردد
- توصیه می‌شود در اولین زمان ممکن بیمار توسط پزشک مقیم اورژانس بررسی گردد
- هرگاه بیمار سطح ۲ نیاز به مداخلات حیاتی پیدا نماید، به سطح ۱ ارتقا پیدا می‌کند

توجه: در صورت تریاز حد بالا و قرار دادن بیماران سطح ۲ در جایگاه سطح ۱ امکان ارائه مراقبت به دیگر بیماران سطح ۱ ضعیف خواهد شد

گام به گام همراه با الگوریتم تریاز ESI

گام سوم

خیر

تعداد تسهیلات مورد نیاز؟

دو یا بیشتر

یک مورد

هیچ

سطح
۴

سطح
۵

بررسی تسهیلات مورد نیاز

□ در صورت قرار نگرفتن بیمار در سطوح ۱ و ۲، باید تعداد تسهیلات مورد نیاز بررسی شود

□ بر اساس شکایت اصلی چه تسهیلاتی تا زمان تعیین تکلیف بیمار لازم است؟

□ با استفاده از اطلاعاتی مثل؛ شرح حال، علائم بیمار، سوابق بیماری قبلی، داروهای مصرفی و

سن بیمار تعداد تسهیلات مورد نیاز را تخمین می‌زنیم.

مواردی که جزو تسهیلات به حساب می آیند	مواردی که جزو تسهیلات محسوب نمی شوند
<ul style="list-style-type: none"> • آزمایشات (خون ، ادرار) • ECG ، رادیو گرافی • CT ، MRI ، سونوگرافی ، آنژیوگرافی 	<ul style="list-style-type: none"> • شرح حال و معاینه • انجام آزمایشات غربالگری
<ul style="list-style-type: none"> • انفوزیون مایعات وریدی (هیدراسیون) 	<ul style="list-style-type: none"> • فقط گرفتن IV و هپارین یا سالین لاک کردن
<ul style="list-style-type: none"> • دادن داروهای IV یا IM یا نبولایزر 	<ul style="list-style-type: none"> • دادن داروی خوراکی • تزریق واکسن کزاز • تجدید نسخه
<ul style="list-style-type: none"> • انجام مشاوره تخصصی 	<ul style="list-style-type: none"> • تماس تلفنی با پزشک خانواده
<ul style="list-style-type: none"> • پروسیجر ساده = ۱ تسهیل مانند (ترمیم لاسراسیون ، سونداژ فولی) • پروسیجر پیچیده = ۲ تسهیل مانند (ترمیم و انجام conscious sedation) 	<ul style="list-style-type: none"> • اقدامات ساده زخم (پانسمان ، بازدید) • دادن عصا ، آتل گیری ، اسلینگ اندام

سطح	تعداد تسهیلات	اقدام مورد نیاز
بررسی علائم حیاتی	دو	Ch. X Ray و CBC
سطح ۴	یک	UA و CBC
سطح ۴	یک	Skull X ray و CXR
بررسی علائم حیاتی	دو	CT scan ، Lat Neck X Ray
جزو تسهیلات نیست ولی اگر Ankle Sprain نیاز به گرافی داشته باشد سطح ۴ محسوب می شود		Splint

فراوانی بیماران سطح ۳، ۴ و ۵

□ بیماران سطح ۳، ۳۰٪ تا ۴۰٪ کل مراجعه کنندگان به بخش اورژانس را تشکیل می‌دهند

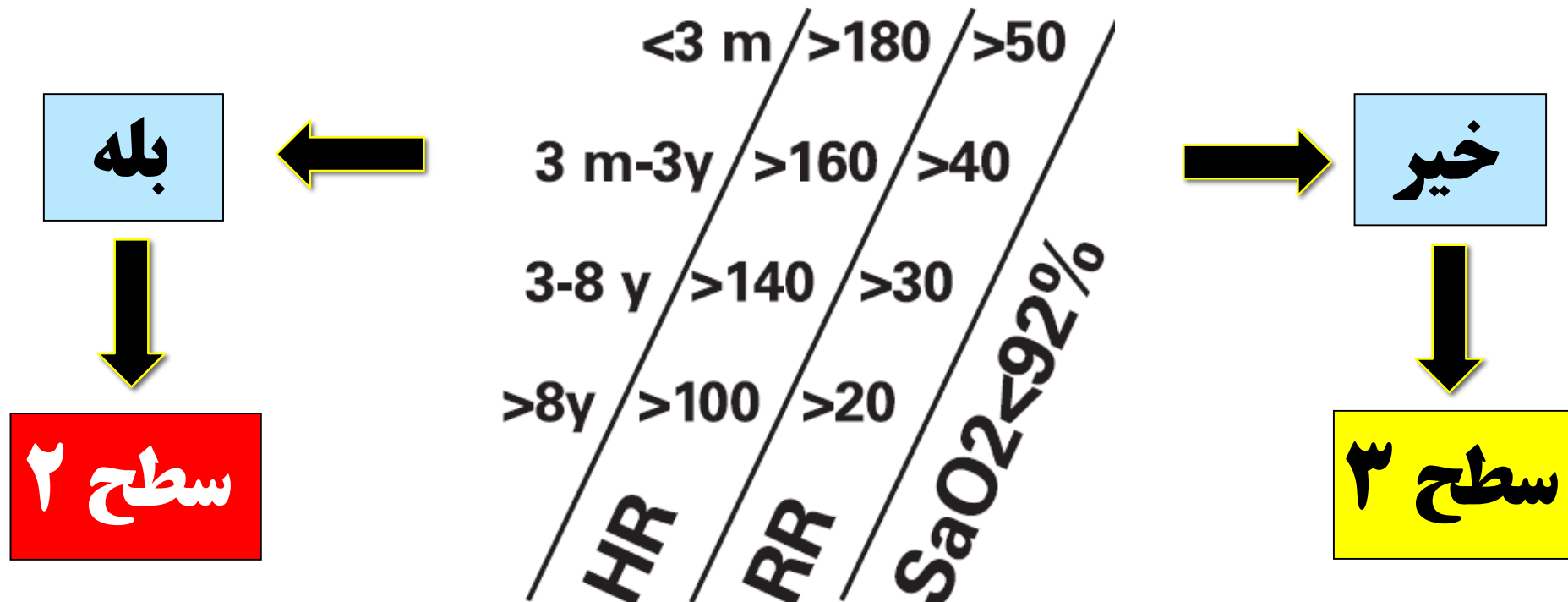
□ بیماران سطوح ۴ و ۵ ۲۰٪ تا ۳۵٪ کل مراجعه کنندگان به بخش اورژانس را تشکیل می‌دهند

گام به گام همراه با الگوریتم تریاژ ESI

گام چهارم

بیش از دو مورد تسهیلات

آیا علائم حیاتی در محدوده خطر می باشد؟

کنترل علائم حیاتی

- پس از گذر از گام اول، دوم و سوم در صورت نیاز به ۲ و یا بیشتر از تسهیلات اورژانس قبل از قرار دادن بیمار در سطح ۳ باید علائم حیاتی در نظر گرفته شود.
- در صورتی که علائم حیاتی بیمار در ناحیه خطر باشند بیمار به سطح ۲ ارتقا می یابد

محدوده خطر علائم حیاتی

سن کمتر از سه ماه	>180	>50
سن ۳ ماه تا سه سال	>160	>40
سن ۳ تا ۸ سال	>140	>30
سن بالای ۸ سال	>100	>20
	HR	RR
		SaO ₂ <92%

بررسی دمای بدن در اطفال

□ در سن ۱ تا ۲۸ روز، تب بالای ۳۸ درجه، نوزاد را در منطقه پرخطر یعنی سطح ۲ قرار می‌دهد

□ در سن ۱ تا ۳ ماه، تب بالای ۳۸ درجه، شیرخوار را در منطقه پرخطر یعنی سطح ۲ قرار می‌دهد

□ در سن ۳ ماه تا ۳ سال، تب بالای ۳۹ درجه، کودک را در سطح ۳ قرار می‌دهد

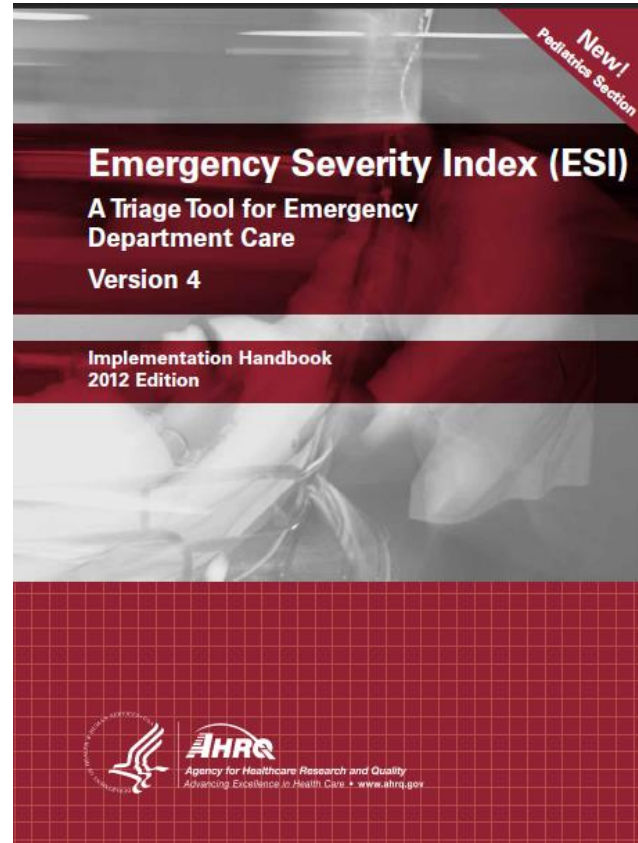
در کدام بیماران علائم حیاتی کنترل می گردد؟

- برای بیماران **سطح ۱** بلافاصله اقدامات درمانی شروع می شود و لزوماً **علائم حیاتی چک نمی شود**
- در **بیشتر** بیماران **سطح ۲** باید **علائم حیاتی چک شود**
- در صورت نداشتن شرایط احراز سطح ۱ و ۲، قبل از بررسی تسهیلات، **علائم حیاتی کنترل شوند**
- در بیمارانی که در سطح ۴ یا ۵ هستند، کنترل **علائم حیاتی در اتاق تریاژ ضروری نیست**

مشق
سید حیدر موسوی / قزوین

E. Mail: y.akbari55@gmail.com

Mobil Number: [+98-9120969751](tel:+98-9120969751)

Yousof Akbari Shahrestanaki

EMT- Paramedic

M.S. in critical care nursing

PhD student of Health in Emergency & Disaster

University of Social Welfare & Rehabilitation- Iran, Tehran